

100

MİLLİ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI

İLK ADIMIN
ÜZERİNDEN
YÜZ YIL GEÇTİ

Vahit

TUNALI

haber

YIL:3 SAYI: 7

BİRLİKTE, İLERİYE, EN İYİYE

19 MAYIS ÖZEL SAYISI

Vahit **TUNALI** haber

19 MAYIS
ÖZEL SAYI

BİR GEMİ YANAŞTI SAMSUN'A SABAHA KARŞI

BANDIRMA VAPURU

19 MAYIS 1919'DA MUSTAFA KEMAL ATATÜRK DESTANSI BİR VAR OLUŞ HİKAYESİNE ,KÜLLERİNDEN YENİDEN DOĞUŞA İLK ADIMI SAMSUN Lİ-MANINDA ATTI.

Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının, Birinci Dünya Savaşı'nın ardından vatan topraklarımızda başlayan işgallere karşı direnişin tarihi 19 Mayıs 1919.

Samsun'da yakılan ilk ateş Anadolu'nun vatansever yüreklerinde karşılık buldu ve dört yıl süren savaş yıllarının ardından bu ateş 29 Ekim 1923'te Cumhuri-

yet ile taçlandı. Vahit Tunali haber olarak yüzüncü yılına ulaşan bağımsızlık serüvenimizi okurlarımızla bir kez daha paylaşmak istedik.

İŞTE BANDIRMA VAPURUNUN KAHRAMANLARI

Atatürk ile beraber 16 Mayıs 1919 Cuma günü başlayacak yolculuğa gemi kaptanı İsmail Hakkı Durusu dışında 18 kişi eşlik edecekti. Bu 18 kişinin adları şöyleydi:

III. Kolordu Komutanı Kurmay Albay Refet Bey (General Bele),
Müfettişlik Kurmay Başkanı Kurmay Albay Manastırlı Kâzım Bey (General DIRİK),
Müfettişlik Sağlık Bakanı Doktor Albay İbrahim Talî Bey (ÖNGÖREN),
Kurmay Başkan Yardımcısı Kurbay Yarıbay Mehmet Ârif Bey (AYICI),
Karargâh Erkân-ı Harbiyesi İstihbarat ve Siyâsiyât Şubesi Müdürü Kurmay Binbaşı Hüsrev Bey (GEREDE),
Müfettişlik Topçu Komutanı Topçu Binbaşı Refik Bey (SAYDAM),
Müfettişlik Başyaveri Yüzbaşı Cevad Abbas (GÜRER),
Kurmay Mülhakı Yüzbaşı Mümtaz (TÜNAY),
Kurmay Mülhakı Yüzbaşı İsmail Hakkı (EDE),
Müfettişlik Emir Subayı Yüzbaşı Ali Şevket (ÖNDERSEV),
Karargâh Komutanı Yüzbaşı Mustafa Vasfi (SÜSOY),
Kurmay Başkanı Emir Subayı ve Müfettişlik Kâlem Âmiri Üsteğmen Arif Hikmet (GERÇEKÇİ),
İaşe Subayı Üsteğmen Abdullah (KUNT),
Müfettişlik İkinci Yaveri Teğmen Muzaffer (KILIÇ),
Şifre Kâtibi, Birinci Sınıf Kâtip Fâik (AYBARS),
Şifre Kâtibi Yardımcısı, Dördüncü Sınıf Kâtip Memduh (ATASEV).

Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihindeki önemli olaylardan biri Atatürk'ün Samsun'a ayak basışıdır. Türk Milleti Birinci Dünya Savaşı sonrasında kötüleşen koşullar içinde kurtuluş çareleri ararken büyük bir lider Mustafa Kemal Atatürk ortaya çıktı ve Samsun'a ayak basarak "Kurtuluş" yolunu açtı. Dolayısıyla Atatürk'ün 16-19 Mayıs 1919 İstanbul'dan başlayan yolculuğu bir kurtuluş dönemi simgeler. Samsun'a ayak basışının ta-

sıdığı önem Atatürk'ün Büyük Nutku'nu 19 Mayıs 1919 Samsun'a çıkışı ile başlatmasından anlaşılmaktadır.

Samsun işgal kuvvetleri için önemli noktalardan biriydi. Stratejik bakımdan büyük öneme sahipti ve Karadeniz'den Orta Anadolu'ya açılan en rahat ve güvenilir bir kapıydı. İngilizler 9 Mart 1919 tarihinde Samsun'a askerî birlik çıkarmışlardı. Buna tepki olarak Türk Makinalı Tüfek birliğinden Ham-

di adındaki bir teğmenin askerlerini alarak dağa çıkması dikkatleri bu bölgeye çekti ve İngiliz Yüksek Komiserliği'nin de Türk halkının silâhlандığı konusundaki şikâyetleri üzerine bu bölgeye güvenilir bir kumandanın olağanüstü yetkileriyle gönderilmesine karar verildi. Bu kumandan Mustafa Kemal Atatürk'tü ve bir şeyler yapmak için Anadolu'ya geçmek istiyordu. Bu Atatürk için büyük bir fırsattı.

ÖĞRETMENİMİZ İRFAN GİDER YAZDI:

19 MAYIS 1919

1.Dünya Savaşı sona erip Mondros Ateşkes Anlaşması imzalanınca Mustafa Kemal 19 Kasım 1918'de İstanbul'a geldi. Boğazda işgal güçlerinin gemilerini görüp yaşlı gözlerle bakan yaverine 'Geldikleri gibi giderler' demiştir. İstanbul'da, Şişli'de bir ev kiraladı ve 16 Mayıs'a kadar orada kaldı. Gerek siyasi, gerek askeri görevlilerle görüşmeler yaptı. Bu görüşmeler sonunda hükümetin ve devletin önde gelenlerinin ümitsizlik içinde olduklarını gördü. Osmanlı topraklarının işgal edildiği bu dönemde halka kurtuluş için önerilen üç yolu Mustafa Kemal şöyle özetlemişti: İngiliz himayesine girmek, Amerikan mandasını kabul etmek ve bölgesel kurtuluş çareleri aramak. Mustafa Kemal bu düşüncelerin hiçbirini Türk milli varlığı ve istikbali için uygun bulmamıştı. Ona göre tek kurtuluş çaresi halkın kendisine gitmek; yani Anadolu'ya geçip halkı teşkilatlandırmak, Milli Mücadeleyi başlatmak, milli hâkimiyete dayanan kayıtsız, şartsız, bağımsız bir Türk Devleti kurmaktır.

Samsun dolaylarında yaşayan Rumlar, Mondros Ateşkes Anlaşmasıyla birlikte çeteler kurup Türk köylerini basmaya, halkın canına, malına ve namusuna saldırmaya başlamışlardı. Ayrıca İngilizler Samsun'a asker çıkarmışlardı. (17-18 Mart 1919) Rumların amaçları, yaptıkları baskın ve terör olaylarıyla kargaşa çıkararak Mondros'un 7.maddesi gereği bölgeyi itilaf devletlerinin işgaline açmaktı.

Rum çetelerinin bu oyunlarına karşı Türk halkı kendisini savunmak için teşkilatlanmaya, can ve mal güvenliklerini korumaya çalıştı. İngilizler Samsun'a çıktıklarında bazı vatansever Türk subayları birlikleriyle dağa çıktı. Bu olaydan tedirgin olan İngiliz komiserliği İstanbul hükümetini sıkıştırmaya ve olaylara engel olmaya zorladı.

İstanbul hükümeti için tek çıkar yol olağanüstü yetkilerle donatılmış güvenilir bir komutanı Samsun'a göndermekti. Böylece Mustafa Kemal'in Anadolu'ya geçmek için aradığı fırsat ortaya çıktı.

Mustafa Kemal bu yetkiyi birazda kendisini İstanbul'dan uzaklaştırmak isteyenlerin verdiği söyler.

Mustafa Kemal Osmanlı Hükümeti tarafından Samsun bölgesindeki güvenliği sağlamak amacıyla 9.ordu müfettişliğine atandı. 30 Nisan 1919'da imzalanan bu yetki belgesi Mustafa Kemal'e askeri ve sivil makamlara emretme yetkisini veriyordu.

Yapması istenenler: Görev sahasında kalan bölgede Türkler ile Rumlar arasındaki çatışmaları sona erdirmek ve Türklerin elindeki silahları toplamak ve İtilaf Devletleri'nin teslim edilmesini organize etmek.

Mustafa Kemal, 18 arkadaşı, toplam 40 kişi ve atları ve eşyaları ile İngilizler'in izin ve kontrolünden sonra Bandırma'ya yola çıktı.

Mustafa Kemal 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ayak bastığında biliyordu ki milleti ancak yine milletin azim ve kararı kurtarabilirdi. Bunun için Türk Milletinin birlik VE beraberlik içinde hareket etmesi gerekiyordu. İstanbul'daki hükümet itilaf devletleri baskısı altında olduğundan batının kurtuluşu için bir şey yapacak güce sahip değildi.

Mustafa Kemal Nutuk'ta Samsun'a çıkışını şöyle anlatıyor: '1919 yılı Mayısının 19.günü Samsun'a çıktım. Durum ve genel görünüm şöyleydi: Osmanlı Devleti dâhil bulunduğu grup, genel savaşta yenilmiş; Osmanlı ordusu her yönde zedelenmiş, şartları ağır bir ateşkes imzalamıştı. Büyük savaşın uzun yılları zarfında millet yorgun ve yoksul bir durumda ordunun elinden silahları alınmış, alınmakta iken milleti ve memle-

keti genel savaşa sokanlar kendi hayatları endişesine düşerek memleketten kaçmışlardı.'

Mustafa Kemal Paşa Samsun'a geldiğini ve şehir İngiliz işgali altında olup bölgede Pontus çeteleri de faaliyet gösteriyordu. Bu sebeple karargâhının başka bir yere taşınmak isteyen Mustafa Kemal Havza'ya geçmeden önce bölgede güvenliği sağlamak için bazı tedbirler aldı. Milli Mücadele için çalışmalara başladı. Erzurum'daki 15. Kolordu Komutanı Kazım Karabekir ve Ankara'daki 20. Kolordu Komutanı Ali Fuat Cebesoy ile bağlantı kurdu. Yetki alanı çok genişti. Aynı zamanda sivil yetkililere de emir verebilme yetkisi vardı. Komutanlarla işgallere karşı savaşılması gerektiği konusunda görüş birliğine vardı. Daha sonra cemiyetleri birleştirme ve kongreler düzenlenmesi için çalışmalara başladı. Samsun'da bir hafta kalan Mustafa Kemal 25 Mayıs 1919'da Havza'ya geçti. 28 Mayıs'ta mülki idare amirlerine bir genelge gönderdi. Mitingler düzenlenerek işgallerin protesto edilmesini istedi. İlk mitingi 30 Mayıs 1919'da Havza'da düzenledi. Tepkilerden rahatsız olan İtilaf Devletleri Osmanlı Hükümeti'ne baskı yaparak Mustafa Kemal'i İstanbul'a geri çağırmasını istedi.

Türkiye Cumhuriyeti'ne giden yolun ilk durağı kabul edilen bu olay Türk tarihindeki dönüm noktalarından biridir. Şark Meselesi adı altında yok edilmek istenen Türkler için 19 Mayıs 1919 günü milli bağımsızlığa, çağdaşlaşma ve demokrasiye giden yolun ilk adımıdır.

Bu gün Atatürk'ün çok önem verdiği bir gündür. Atatürk cumhuriyet kurulduktan sonra 19 Mayıs'ın önemini doğum günü olarak kabul ederek göstermiştir. 19 Mayıs 1938 yılından itibaren bayram olarak kutlanmaktadır.

HAVZA YOLLARINDA MUSTAFA KEMAL

ŞİİR / CEYHUN ATUF KANSU

Muhmur dağın başında bir duman, bir duman,
Mustafa Kemal'in başında daha bir duman
Dağ düşünür gündüz gece başından duman gitmez,
Mustafa Kemal düşünür gündüz gece başından duman gitmez,

Dağların başında duman eksik olmaz,
Soy yiğidin başından duman eksik olmaz.
Mahmur dağının dumanlarına baktı da dedi.
Mustafa Kemal, Köroğlu olmak ne güzel şu dağlarda,
Tutmak gece gündüz denizlerin yolunu, yol vermemek,
Üşümek, ateş yakmak, yola düşmek ne güzel,
Bölmek orta yerinden gemilerin getirdiği güneşi,
Bir sana bir bana vermek ne güzel!

Çakal dağının eteğine vardı ki Mustafa Kemal,
Vakit alaca karanlık, dağın eteğinde bir kahve,
Kahvede düze inmiş eşkıyalar, Karadeniz uşakları,
Kaynıyor Erzurum işi semaver, çay demleniyor.
Uyanmış su, gözleri adamların, susuz gözleri sıcak,
Mustafa Kemal baktı, tanıdı, hepsi halk.

Oturdular, hep beraber çay içtiler,
Ordan burdan, dereden tepeden konuştular,
Sabah güneşi gelip bağdaş kurdu bir yana,
Yarı karanlıktı yüzleri birden aydınlandılar,
Acı çekmiş, susamış, dağ çizgileri sert
Mustafa Kemal'in gözlerinde tek tek ışıldılar.

Çıktı kavak yaylasına "oh!" dedi, Mustafa Kemal,
Ölmez be, insan bu vatani sevince,
Halk kokusudur, güller çimenlerden gelir,
Ovaları sürenler aşağıda, ormanlarda bıçkı sesleri,
Dağılmış Mahmur dağının dumanları
Çekip cümle türkülerini bir dere ışıltısıyla akar.

Havza'ya vardım ki, kulağımızı koyalım bir,
Bağımsız yaşamak diyelim bir, dinle ne ses verir?
Havza pazarına inmiş allı morlu köylüler,
Çıkarlar ormanlardan gizli gizli çağırılım, bir,
Gelirler toplanırlar ateşimize, onlar için yaktık,
Özgür yüreklerin soluğunu üflesinler bir.

Sevelim dedi, Mustafa Kemal, sevelim bir,
Selâm verelim bir, selâm alalım bir,
Halk olmak ne güzel şeydir arkadaşlar,
Şu sabah çayını içelim bir, kardeşçe sıcak.
Yüzümüzü yunalım şu dereden bir,
Sonra kursunlar darağacını kavgamıza,
Asarlarsa assınlar bizi düşlerimizden!

Ceyhun Atuf KANSU

Vahit TUNALI haber

**SAHİBİ: VAHİT TUNA ANADOLU LİSESİ
ADINA OKUL MÜDÜRÜ
CEMAL KORKUT**

**EDİTÖR: ERSAN ÖZEN
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ**

MUHABİRLER: BASIN YAYIN VE MÜNAZARA KULÜBÜ ÖĞRENCİLERİ

MİLLİ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI

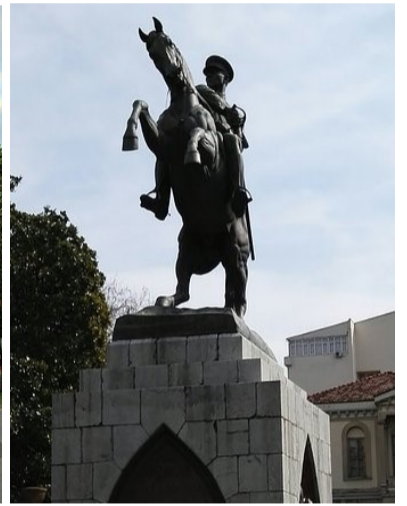
Onur Anıtı

SAMSUN

Samsun'un simgesi sayılan bronz Atatürk heykeli, Samsun halkı tarafından Avusturyalı heykeltıraş H. Kriphel'e yaptırıldı. Heykel bir Alman vapuruyla 15 Teşrinisani 1931 günü Samsun'a getirildi. Vapurdan çıkarılan heykelle birlikte H. Kriphel ve Mayer isimli Viyanalı bir mühendis de Samsun'a gelmişlerdi: Gazi Heykeli'nin açılma töreni 15 Kânunusani 1932 Cuma günü saat 14'te büyük bir kalabalığın katılımıyla gerçekleşti. Samsun'un Onur Anıtı olan bu heykelin kadesiz yüksekliği 4.75 metre, kaideli 8.85 met-

re. Büyük birkaide üzerinde şahlanan bir at üstünde, Atatürk, bütün heybeti ile görülüyor. Gururlu bir anlatımla batıya ve çok uzaklara dikilen bakışları azim dolu. Şahlanan atın üzerinde dimdik bir vücut oturmakta. Bu oturuşta bir korkusuzluk ve Türklüğün gücü ifade ediliyor. Sert çelik bir kol kılıca uzanmış. Kaidenin yanlarında iki kabartma ve öteki yanlarında da yazılar var. Kabartmanın birinde, iskelede sandalın yanında mermi ve cep hane taşıyan insanlar görülmekte. Arkalarında, bir de top arabasının

bulunması, savaş anını canlandırdığını gösterir. Diğer kabartmanın ortasında Atatürk, tüm özellikleri ile dimdik, büyük bir zafer simgesi olarak durmakta. Başu halka dönük ve halk ile el ele. Çevresi Türk Ulusu'nun yaşlısı, köylüsü, kentlisi ile dolu. Heykelin kaidesindeki yazılar ise şöyle: a) Vatanda Milli Mücadeleye başlamak için Gazi, 19 Mayıs 1919 tarihinde Samsun'a çıktı. b) Bu heykel, Samsun Vilayeti halkı tarafından 29 Birinci Teşrin 1931 tarihinde dikildi. (Kaynak: Samsun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü)

GELECEĞİ PLANLAMAK-ANI

İnsanların hayalleri ve umutları vardır. Bu ikisi varoluşun anlamıdır. Bir sır gibi derin, bir sabırsız an gibi yakın, bir planlama işi kadar zamanlıdır. Hayallerin ve umutların filizlenip gerçeğe dönüşmesini sağlamak farklılık ister. Farklılığın ise akıl, beden, ruh yönlerinden maliyeti büyük olur. Ziyadesiyle yorucudur. Mustafa Kemal ATATÜRK hayallerini gerçekleştirmiştir. Belki başka bazı umutları da olmuştur. Ömrü olsa belki onların da peşinden koşacaktı. Ancak bu kadar yüksek düzeyde hayal-uygulama hattı kurabilmek kaç faniye kismet olmuştur? Bu noktada **hayal kurma ve bu hayali yaşama uyarlayabilme kapasitesi** çok yüksek bir insandan bahsediyoruz. Devrimciliğinin kaynağı da bu özelliğine fazlasıyla güvenmesinde gizliydi.

Bir örnek:

Erzurum Kongresi yapıldığı dönemlerde geçen bir konuşma:

Mustafa Kemal Paşa, Mazhar Müfit Bey'in günlük olayları not tuttuğunu bilir,

"Mazhar not defterin yanında mı?"

"Zahmet olacak ama bir merdiveni inip çıkacaksın. Al gel."

Mazhar Müfit Kansu'nun aşağıya gidip elinde not defteriyle geldiğini görünce der ki: "Şimdi sana söyleyeceklerimi not et, ama bu defterin, bu yaprağını kimseye göstermeyeceksin sen, ben ve Kalem Mahsus Müdürü Süreyya'dan başka kimse bilmeyecek!" Paşa'nın şartı kabul edildi. Atatürk "Öyleyse tarih koy." dedi.

28 Temmuz 1919 sabaha karşı...

"1. Zaferden sonra hükümet biçimi Cumhuriyet olacaktır.

2. Padişah ve hanedan hakkında zamanı gelince gereken işlem yapılacaktır.

Örtünmek kalkacaktır. Fes kaldırılacak,

şapka giyilecektir."

Mazhar Müfit Bey "Elimdeki kalem düştü." der.

Paşa sorar "Niye durakladın?"

– "Darılma ama paşam, sizin hayal peşinde koşan taraflarınız var!"

– "Bunu zaman gelince gösterir, sen yaz!"

Beşinci maddeye gelince, Mazhar Müfit Bey, yatmak için izin ister, çünkü bu madde "Latin harfleri kabul edilecek" diye başlar. Mazhar Müfit Bey'in tahammülü kalmamıştır, gün de ağarmıştır, müsaade ister, yatmaya çıkar, herhalde içinden de "Şu bizim paşa amma da hayalperest" demiştir.

Aradan yıllar geçer, Mustafa Kemal Paşa'nın o gece not ettirdiği maddelerin hemen hepsi gerçekleşir. Atatürk Çankaya sofralarından birkaçında bu olayı hatırlatır.

Mazhar Müfit Kansu anlatır:

"Şapka devrimini açıklamış olarak Kastamonu'dan dönüyordum, ben de eski Meclis binası önünde duruyordum, kafileyi seyrediyordum, öyle bir şey gördüm ki gözlerime inanamadım, Atatürk'ün yanında oturan Diyanet İşleri Başkanı'nın da başında bir şapka vardı, ben bunu hayretle seyrederken, Atatürk, otomobili yavaşlattı, durdurdu, beni çağırıldı:

-Azizim Mazhar Bey, notlarına bakıyor musun, kaçınıcı maddedeyiz?"

Hayallerin gerçeğe yolculuğu sürecinde bir **planlama, hesaplama yeteneği** de görüyoruz. Mustafa Kemal'in yaşantısında atılan tüm adımlar etkileri düşünülerek hesaplanıyor, yapılacak tüm eylemler bir plan dâhilinde gerçekleştiriliyordu.

19 MAYIS / Yağmur Berfin GÖZDEN

Kalınca İstanbul Hükümeti çaresiz,

Bandırma isimli bir vapur çıktı yola sessiz sessiz.

Atatürk adlı kahraman varınca Samsun'a,

Yemin etti düşmanı yurttan atmaya.

Başladı ölüm kalım savaşı,

Bunun adı oldu Kurtuluş Savaşı.

19 Mayıs'ta doğmasaydı o güneş,

Yurdumu paylaşacaktı düşman denen o kalles.

Yaptığı kongrelerle birleştirdi yurdu,

Düşman görünce şaşırıldı bu kutsal ruhu.

Topyekûn savaşıldı,

Kurtuluş Savaşı kazanıldı.

Lozan'da atılınca son imza,

Kavuştuk sonunda vatanımıza.

19 Mayıs 1919 Kurtuluş Savaşı'nın başlangıç günü,

Sonradan oldu Türk gençliğinin düğünü.

Her 19 Mayıs'ta canlanır atamın ruhu,

Bizler de yaşıyoruz bu gururu.

MİLLİ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI

1919'DA NELER OLDU?

2 Ocak 1919 Lord Curzon'un, "Doğu Trakya'daki Türkler ile Batı Anadolu'daki Rumlar mübadele edilmelidir" yolundaki muhtırası açıklandı.
7 Ocak 1919 İngilizler, Kars, Ardahan ve Batum'un boşaltılmasını istedi.
10 Ocak 1919 Türk birlikleri, Medine'yi teslim etti.
12 Ocak 1919 İngilizler, Kars'a girerek bazı mevkiilere yerleşti.
13 Ocak 1919 İstanbul'da ikinci Tevfik (Okday) Paşa Hükümeti kuruldu. (3 Mart'ta istifa etti. İlk kabinesi : 11.11.1918'de kurulmuştu.)
14 Ocak 1919 Hadımköy - Kuleliburgaz demiryolu istasyonları, Yunanlılarca işgal edildi. (Daha sonra Şark Demiryolları Müdürlüğü Fransızlarca işgal edildi).
15 Ocak 1919 İngilizler, Haydarpaşa Garı'nı işgal etti.
17 Ocak 1919 Kars'ta 2. İslam Şurası toplandı.
18 Ocak 1919 Paris Barış Konferansı toplandı.
22 Ocak 1919 Türk Kuvvetleri, Batum'u boşalttı.
22 Ocak 1919 Bir İngiliz birliği, Konya'ya girdi.
22 Ocak 1919 Hürriyet ve İtilaf Fırkası, yeniden çalışmaya başladı.
26 Ocak 1919 Nurettin Paşa, İzmir Valisi olarak göreve başladı.
30 Ocak 1919 İttihat ve Terakki Fırkası'nın 27 üyesi, Divan-ı Harbe verildi.
2 Şubat 1919 Venizelos, Paris Barış Konferansı'nda Ege Adalarının, Trakya'nın ve Batı Anadolu'nun Yunanistan'a bırakılmasını istedi.
5 Şubat 1919 Meşrutiyetin ilanı üzerine, 24.7.1908'de kaldırılmış olan sansür, yeniden İstanbul'da yürürlüğe kondu. (Kaldırılışı : 4 Ekim 1922)
7 Şubat 1919 İngiliz Mareşali Allenby, İstanbul'a geldi.
8 Şubat 1919 23.11.1918'de, İstanbul'a vapurla gelmiş olan, Doğu Orduları Başkomutanı General Franchet D'Esperey, görkemli bir törenle İstanbul'a girdi.
9 Şubat 1919 Mareşal Allenby, İstanbul Hükümeti'ne muhtıra verdi.
12 Şubat 1919 Trabzon Muhafaza-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti, kuruldu.
14 Şubat 1919 Nurettin Paşa, 17. Kolordu Komutanlığına atandı.
19 Şubat 1919 İstanbul'da "Teali-i İslam Cemiyeti" kuruldu.
19 Şubat 1919 Karadeniz Türkleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, kuruldu.
22 Şubat 1919 Maraş, İngilizler tarafından işgal edildi.
1 Mart 1919 Paris Konferansı'nda, İngiliz ve Fransız delegeleri, Anadolu'da Yunanlılara arazi verilmesini önerdi.
4 Mart 1919 Bir gün önce istifa eden Tevfik (Okday) Paşa Hükümeti yerine, Damat Ferid Paşa'nın Hükümeti geldi.
6 Mart 1919 İstanbul Rumları, bazı taşkınlıklar yaparak saldınlar gerçekleştirdi.
7 Mart 1919 Fransızlar, Kozan'ı işgal etti.
8 Mart 1919 Zonguldak ve Ereğli, Fransızlar tarafından işgal edildi. (Kurtuluşu:20-21.6.1921)
13 Mart 1919 Kazım Karabekir Paşa, Erzurum'da 15. Kolordu komutanlığına atandı. (3 Mayıs'ta Erzurum'a geldi)
14 Mart 1919 Yunanlıların çıkarma planını, İngiltere Başkanı Lloyd George, Fransa Başkanı Clemenceau, İtalya Başkanı Orlando, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Wilson, Paris'te kabul ettiler.
15 Mart 1919 İstanbul'da, Arnavut Teavün Cemiyeti kuruldu.
19 Mart 1919 İzmirli bir heyet, padişahla görüştü.
19 Mart 1919 İzmir Müdafaa-i Hukuk kongresi toplandı.
19 Mart 1919 Mustafa Kemal Erzurum'a, örgütlenmeyi anlatan bir mektup gönderdi.
24 Mart 1919 İngilizler, Urfa'yı işgal etti.
28 Mart 1919 İtalyanlar, Antalya'yı işgal etti.
30 Mart 1919 İngilizler, Merzifon'u işgal etti.
30 Mart 1919 Damat Ferid Paşa, İngiltere'nin himayesini sağlamak üzere, Amiral Calthorpe'a bir proje verdi.
10 Nisan 1919 Boğazlıyan Kaymakamı, İstanbul'da idam edildi.
13 Nisan 1919 Kars, İngilizler tarafından işgal edildi.
16 Nisan 1919 Fransızlar, Afyonkarahisar'ı işgal etti.
20 Nisan 1919 Gürcü Birlikleri, Ardahan'a girdi.
24 Nisan 1919 İtalyan askerleri, Konya'ya girdi.
30 Nisan 1919 Mustafa Kemal, 9. Ordu Müfettişi oldu.
5 Mayıs 1919 Mustafa Kemal'in Samsun'a atanma emri, Takvimi Veka-yi'de yayınlandı.
5-6 Mayıs 1919 İngiltere Başkanı Lloyd George, Paris'te Barış Konferansı'nda Yunanlıların İzmir'e çıkarma yapmasını istedi
10 Mayıs 1919 İzmir'in işgali, Paris'te İtilaf Devletlerince kararlaştırıldı.
11 Mayıs 1919 Ali Batı ayaklanması başladı.
14 Mayıs 1919 Amiral Calthorpe, İzmir'in işgali için nota verdi.
14 Mayıs 1919 Genelkurmaybaşkanlığına Cevat Paşa atandı.
14 Mayıs 1919 Foça, Karaburun, Urla, Yenikale istihkamları İngiliz, Fransız ve Yunanlılarca işgal edildi.
14-15 Mayıs 1919 İzmir yurtseverleri, gece Yahudi Maşatlığı (şimdi park)nda toplanarak "Redd-i İlhak" ilkesini kabul ettiler. Kurulan Redd-i İlhak Heyet-i Milliyesi" halka bir bildiri yayınladı.
15 Mayıs 1919 İzmir, İtilaf Devletlerinin desteği ile, Yunanlılar tarafından işgal edildi ve ilk silahlı direniş başladı.
15 Mayıs 1919 İzmir'in işgalinden 4 saat 10 dakika sonra, Denizli Müftüsü Ahmed Hulusi Efendinin başkanlığında, "Denizli Heyeti Milliyesi" kuruldu.
15-16 Mayıs 1919 Damat Ferid Paşa Hükümeti, yeniden kuruldu.
16 Mayıs 1919 Balıkesirliler, işgali protesto ve silahlı mücadele kararı aldı.
16 Mayıs 1919 Yunanlılar, Urla ve Seferihisar'ı işgal etti.
16 Mayıs 1919 Mustafa Kemal, 9 uncu Ordu Müfettişi olarak Samsun'a gitmek üzere, Bandırma Vapuru ile İstanbul'dan ayrıldı.
17 Mayıs 1919 Refet Bey (Bele), Sivas'ta 3. Kolordu komutanlığına atandı.
18 Mayıs 1919 İstanbul Dar-ül fününu, (Üniversite) işgali protesto için ilk toplantıyı düzenledi.
18 Mayıs 1919 Balıkesirliler, Alacamescid toplantısını düzenledi. Kuvayı Milliye hareketi ve kongre toplanması kararı alındı.
19 Mayıs 1919 Mustafa Kemal, Samsun'a çıktı ve Kurtuluş Savaşı başladı.
19 Mayıs 1919 Damat Ferid Paşa, ikinci hükümetini kurdu.
20 Mayıs 1919 İngiliz Muhipleri Cemiyeti kuruldu.
20 Mayıs 1919 Albay Bekir Sami, 17. Kolordu komutanlığına atandı.
20 Mayıs 1919 Seydiköy Yunanlılarca işgal edildi.
21 Mayıs 1919 Mustafa Kemal, Erzurum'da 15. Kolordu Komutanı Kazım Karabekir Paşa'ya şifre ile düşüncelerini bildirdi.
21 Mayıs 1919 16 Nisan'da, Fransızlar tarafından işgal edilen Afyonkarahisar, İtalyanların eline geçti.
22 Mayıs 1919 Mustafa Kemal Paşa, Sadaret'e raporunda "Millet tek vücut olup hâkimiyet esasını ve Türklük duygusunu hedef kabul etmiştir." dedi.
22 Mayıs 1919 Kadıköy Mitingi düzenlendi ve Halide Edip, konuşma yaptı.
23 Mayıs 1919 Sultanahmet Meydanı'nda ve Sivas'ta mitingler düzenlendi.
23 Mayıs 1919 Mustafa Kemal Paşa'nın bir telgraf çekerek, 20. Kolordu Komutanı Ali Fuat Paşa (Cebeşoy) ile ilk kez temas kurdu.
23 Mayıs 1919 Sait Molla, "İngiliz Muhipleri Cemiyeti"nin kurulduğunu belediye başkanlarına bildirdi.
25 Mayıs 1919 Mustafa Kemal Paşa, Havza'ya geldi.
26 Mayıs 1919 Yunanlılar, Manisa'yı işgal etti.
26 Mayıs 1919 İstanbul'da Şuray-ı Saltanat, İngiliz mandasını kabule

27 Mayıs 1919 Yunanlılar, Aydın'ı işgal etti.
28 Mayıs 1919 Mustafa Kemal Havza'dan, sivil ve asker yüksek memur ve komutanlıklara, işgaller üzerine mitingler düzenlenmesini bildirdi.
28 Mayıs 1919 Ödemiş dolaylarında Yunanlılarla çatışmalar başladı. (İngilizler, İstanbul'da tutukladıkları 67 Türk politika adamını Malta'ya sürdü)
29 Mayıs 1919 Ayvalık'ta, Ali Bey (Çetinkaya) komutasında, Yunanlılara karşı direniş başladı.
2 Haziran 1919 Kazım Özalp, 61. Tümen'de göreve başladı.
3 Haziran 1919 Mustafa Kemal Paşa'nın mitinglerle ilgili Harbiye Nezareti'ne (Bakanlığa) cevabında : "Milletin heyecanını ve tezahürât-ı milliyeyi (millî gösterileri) men ve tevkif için (durdurmak için) hiç kimsede kudret ve takat göremem".dedi
4 Haziran 1919 Nazilli, Yunanlılar tarafından işgal edildi.
6 Haziran 1919 Müttefik komutanlardan General Milne, Mustafa Kemal Paşa hakkında İstanbul Hükümeti'ne ultimatom verdi.
6 Haziran 1919 Damat Ferid ve yanındakiler, Paris Konferansı'na katılmak üzere yola çıktı.
8 Haziran 1919 Harbiye Nazırı, Mustafa Kemal Paşa'yı İstanbul'a geri çağırdı.
8 Haziran 1919 Rauf Orbay, Ankara'ya geldi.
9 Haziran 1919 Aydın Cephesinde, Kuvayı Milliye birliği kuruldu.
10 Haziran 1919 Mustafa Kemal Paşa'nın tamimi (genelgesi): "İstiklâl-i millimiz (millî bağımsızlığımız) uğrunda bütün mevcudiyetimle... milletle beraber nihayetine kadar çalışacağıma mukaddesatım namına söz veririm".
11 Haziran 1919 Damat Ferid Paşa, Paris Barış Konferansı'na katılmak üzere, İstanbul'dan Paris'e gitti.
12 Haziran 1919 Mustafa Kemal, Havza'dan ayrıldı.
12 Haziran 1919 Alaşehir'de oluşturulan gönüllü müfreze ile Yunan kuvvetleri çarpıştı.
13 Haziran 1919 Mustafa Kemal, Amasya'da bir heyeti kabul etti.
16 Haziran 1919 Yörük Ali Efe bir Yunan, müfrezesini imha etti.
17 Haziran 1919 Erzurum İl Kongresi toplandı.
17 Haziran 1919 İstanbul'da İngiliz Yüksek Komiseri Amiral Calthorpe, Mustafa Kemal'in geri çağırılması için Harbiye Nezarete yazı yazdı.
18 Haziran 1919 Ali Batı ayaklanması bastırıldı.
18 Haziran 1919 Mustafa Kemal Paşa, Anadolu ve Rumeli milli teşkilatının birleştirilmesi hakkında, bir genelge yayınladı.
18 Haziran 1919 Mustafa Kemal, Trakya'da bulunan kolordu komutanı Cafer Tayyar'a (Eğilmez) şifre ile düşüncelerini bildirdi.
19 Haziran 1919 Ali Fuat Paşa ve Rauf Bey, Mustafa Kemal Paşa ile buluşmak üzere Amasya'ya geldi.
21 Haziran 1919 Mustafa Kemal, İstanbul'da bulunan tanınmış kişilere (Abdurrahman Şeref, Reşit Akif Paşa, Seyit, Halide Edip (Adivar), Kara Vasıf, Nafia Nazırı Ferit Paşa, Sulh ve Selamet Fırkası Başkanı Ferit Paşa, Cami (Baykut), Ahmet (Rıza) gönderdiği mektupta "Artık İstanbul Anadolu'ya hakim değil, tabi olmak mecburiyetindedir" dedi.
21 Haziran 1919 Amasya Tamimi hazırlandı.
22 Haziran 1919 Mustafa Kemal, Amasya Genelgesiyle, milli kuvvetleri bir gaye ve bir teşkilat çevresinde toplamak amacıyla, Sivas'ta bir kongre toplanması gerektiğini duyurdu.
22 Haziran 1919 Erzurum İl Kongresi kapandı.
23 Haziran 1919 Mustafa Kemal, İstanbul Hükümeti tarafından görevinden alındı.
25 Haziran 1919 Çerkez Ethem ve Demirci Mehmet Efe kuvvetleri, Yunanlılarla çarpışmaya başladı.
25 Haziran 1919 Mustafa Kemal Paşa, Amasya'dan Sivas'a hareket etti.
26 Haziran 1919 1. Dünya Savaşı sonunda, İtilaf Devletleri ile Almanya arasında Versay Barış Anlaşması imzalandı.
27 Haziran 1919 Mustafa Kemal, Sivas'a geldi.
28 Haziran 1919 Mustafa Kemal, Sivas'tan Erzurum'a doğru yola çıktı.
28 Haziran 1919 1. Balıkesir Kongresi toplandı.
3 Temmuz 1919 Mustafa Kemal, Şark İlleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin kongresine katılmak üzere, Erzurum'a geldi.
8 Temmuz 1919 Mustafa Kemal resmi görevinden ve askerlikten çekildi.
9 Temmuz 1919 Mustafa Kemal Paşa'nın görevine son verildiği hakkında, Harbiye Nazırı genelge yayınladı.
10 Temmuz 1919Trakya - Paşaeli Kongresi başladı.
11 Temmuz 1919Demirci Mehmet Efe, Kuvayı Milliye saflarına katıldı.
13 Temmuz 1919Refet Bele Bey, İstanbul hükümeti tarafından görevinden (3. Kolordu Komutanlığı'ndan) alındı.
18 Temmuz 1919Müttefik Yüksek Konseyi, işgal bölgeleri hakkında anlaşamayan İtalya ve Yunanistan arasında bölüşürme yaptı ve Aydın'ın İtalyanlara verilmesi kararlaştırıldı.
20 Temmuz 1919Kazım Karabekir Paşa, 3. Ordu (eski adı 9. Ordu) Müfettişliği'ne Vekil olarak atandı.
20 Temmuz 1919Mustafa Kemal, Mazhar Müfit'e (Kansu) ileride Cumhuriyet'in kurulacağını söyledi.
21 Temmuz 1919Damat Ferid Paşa, 3. kez hükümeti kurdu.
23 Temmuz 1919Erzurum Kongresi toplandı ve Mustafa Kemal, Erzurum Kongresi'ne Başkan seçildi.
23 Temmuz 1919Erzurum Kongresi çalışmalarına başladı.
26 Temmuz 19192. Balıkesir Kongresi toplandı.
4 Ağustos 1919 3. Kafkas Tümeni Komutanı Yarbay Halit (General Karsıalan), Mustafa Kemal Paşa'ya bağlılık telgrafı çekti.
4 Ağustos 1919 İsmet Bey Askeri Şûra üyeliğine getirildi.
6 Ağustos 1919 1. Nazilli Kongresi toplandı.
7 Ağustos 1919 Erzurum Kongresi sona erdi.
7 Ağustos 1919 Mustafa Kemal Paşa, Yarbay Halit'in telgrafına karşılık verdi.
9 Ağustos 1919 1. Nazilli Kongresi çalışmalarını tamamladı.
9 Ağustos 1919 Mustafa Kemal, askerlikten çıkarıldı.
10 Ağustos 1919 Halide Edip (Adivar), Mustafa Kemal'e bir mektup göndererek, Amerika'ya başvurmayı önerdi.
14 Ağustos 1919 Heyet-i Temsilîye'nin ilk toplantısı gerçekleştirildi.
16 Ağustos 1919 Alaşehir Kongresi açıldı.
24 Ağustos 1919 Şarki Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti kuruldu.
25 Ağustos 1919 Alaşehir Kongresi, çalışmalarını tamamladı.
27 Ağustos 1919 Mustafa Kemal'e "Erzurum hemşehriliği" payesi verildi.
29 Ağustos 1919 Mustafa Kemal, Erzurum'dan ayrıldı.
2 Eylül 1919 Mustafa Kemal, Sivas'a geldi.
3 Eylül 1919 İstanbul Hükümeti, Sivas Kongresi'ni önlemeye çalıştı.

4 Eylül 1919 Sivas Kongresi toplandı ve Mustafa Kemal, Sivas Kongresi'ne Başkan seçildi.
7 Eylül 1919 Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti kuruldu.
8 Eylül 1919 Manda önerileri Kongre'de kabul edilmedi.
9 Eylül 1919 Sivas Kongresi'nin karar - tatbik yetkileri verdiği Heyet-i Temsilîye, Ali Fuat Paşa'yı Anadolu Umum Kuvayı Milliye Kumandanlığına tayin etti.
10 Eylül 1919 İtilaf Devletleri ile Avusturya arasında, Sen Jermen (Saint German) barış anlaşması imzalandı.
11 Eylül 1919 Mustafa Kemal, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsilîyesi Başkanlığına seçildi.
11 Eylül 1919 Sivas Kongresi sona erdi. 12 Eylül 1919 Padişah Mehmet Vahideddin, İngiltere ile manda anlaşmasını tasdik etti.
13 Eylül 1919 Mustafa Kemal Paşa'nın, mebus (milletvekili) seçimi hazırlıkları hakkındaki genelgesi yayımlandı.
14 Eylül 1919 Sivas'ta "İrade-i Milliye" gazetesi yayımlandı.
16 Eylül 1919 3. Balıkesir Kongresi toplandı.
19 Eylül 1919 2. Nazilli Kongresi toplandı.
20 Eylül 1919 Vahidettin, İstanbul Hükümeti'ne yardımcı olunmasına ilişkin bir beyanname yayınladı.
22 Eylül 1919 Mustafa Kemal, General Harbour ile görüştü.

20-22 Ekim 1919Mustafa Kemal, İstanbul'dan gelen Bahriye Nazırı (Bakan) Salih Paşa ile Amasya'da görüştü. Amasya Protokolü imzalandı.
23 Ekim 1919 Pontus Hareketi (ve Doğu Trakya) için, İstanbul Rumlarca merkez kabul edildi.
25 Ekim 1919 1. Anzavur isyanı başladı.
26 Ekim 1919 Bayburt'un Hart bucağında, Şeyh Eşref ayaklanması başladı.
27 Ekim 1919 Mustafa Kemal, Tokat'a gitti.
28 Ekim 1919 Mustafa Kemal Tokat'tan Sivas'a doğru yola çıktı.
28 Ekim 1919 Heyet-i Temsilîye, Ali Rıza Paşa kabinesini destekleme kararı aldı.
29 Ekim 1919 Fransızlar, Güneydoğuda İngiliz işgal kuvvetlerinin yerini aldı ve Fransızlar Antep'e girdi.
31 Ekim 1919 Maraş'ta, Sütçü İmam Olayı gerçekleşti.
3 Kasım 1919 "Karakol Cemiyeti" adı direniş örgütü kuruldu.
3 Kasım 1919 General Milne, İzmir Cephesindeki Milli kuvvetlerin, 3 km. geri alınması gerektiğini, Harbiye Nazırı Cemal Paşa'ya bildirdi.
4 Kasım 1919 3. Bozkır Ayaklanması bastırıldı.
5 Kasım 1919 Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti kuruldu.
7 Kasım 1919 Mustafa Kemal, İstanbul'da toplanması kararlaştırılan Osmanlı Meclisi için Erzurum'dan milletvekili seçildi.
16 Kasım 1919 Mustafa Kemal Paşa, batıdaki milli kuvvetlerin örgütlenmesine ve ordu tarafından desteklenmesi için bazı kolordu ve tümen komutanlarına önerilerde bulundu.
16 Kasım 1919 Batı Anadolu'daki kuvvetlerin, üç cephe üzerinde tertiplenmesi hakkında, Mustafa Kemal Paşa, Heyeti Temsilîye adına Harbiye Nezareti'ne öneri sundu.
16 Kasım 1919 Balıkesir'de, Mustafa Necati ile Vasıf ve Esat (Çınar) kardeşler "İzmir'e Doğru" gazetesini yayınlamaya başladılar.
19 Kasım 1919 4. Balıkesir Kongresi toplandı.
21 Kasım 1919 Gökçen Efe şehit oldu.
27 Kasım 1919 İtilaf Devletleri ile Bulgaristan arasında, Nöyvi Barış Anlaşması imzalandı.
27 Kasım 1919 Kara Vasıf Sivas'a gitti.
28 Kasım 1919 Maraş mücadelesi başladı.
29 Kasım 1919 Antep ve Maraş'a Kılıç Ali
29 Kasım 1919 Maraş'da Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti kuruldu.
29 Kasım 1919 İstanbul'da "Karakol" Cemiyeti kuruldu.
30 Kasım 1919 1. Anzavur İsyanı'nda, Anzavur kuvvetleri yok edildi.
4 Aralık 1919 Trabzon ve Havalisi Adem-i Merkeziyet Cemiyeti kuruldu.
8 Aralık 1919 Batı Anadolu hareketinin yönetimi, Ali Fuat Paşa'ya verildi.
10 Aralık 1919 3. Kolordu komutanı Albay Refet (Bele), Nazilli'ye gelecek, Aydın Kuvayı Milliye komutanlığı üzerine aldı.
13 Aralık 1919 Galibler Yüksek komiserleri, Yunanlıların İzmir'i işgalini kabul etmedi.
18 Aralık 1919 Mustafa Kemal Paşa, Sivas'tan ayrıldı.
18 Aralık 1919 Batum'da Pontus Hükümeti kuruldu.
23 Aralık 1919 İtalyanlar Antalya'dan sonra, Konya'ya kadar geldi.
27 Aralık 1919 Mustafa Kemal, Heyet-i Temsilîye üyeleriyle birlikte Ankara'ya geldi.
28 Aralık 1919 Mustafa Kemal, Ankaralılarla bir konuşma yaparak durumu anlattı.
29 Aralık 1919 Urfa'da Kuvayı Milliye kuruldu.
29 Aralık 1919 Mustafa Kemal Paşa'nın, Heyet-i Temsilîye ile görüşmek üzere milletvekillerinin Ankara'ya gelmesi hususundaki genelgesi yayımlandı.
29 Aralık 1919 Mustafa Kemal'in ordudan atılmadığı, istifa ettiği, alınan nişan ve madalyalarının geri verilmesi üzerinde Meclis-i Vükela (bakanlar kurulu) kararı alındı.

MİLLİ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI

VAHİT TUNA GENÇLERİNDEN

ATATÜRK'ÜMÜ ÖZLEDİM

Güneşin doğuşunu , batışını beklediğim gibi her gün bekledim seni. Sessizlikte , çığlık-larda aradım sesini. Herkesin gözünde aradım mavi gözlerini. Bulduğum o mavi gözlerde umut eksikti. Durmadım , aradım. Resmine baktım, sensizliği kokladım. Yıldız oldum, seni aradım göklerde. Toprak oldum, taş oldum yine de bulamadım seni hiç bir yerde.

Günlerce , aylarca, hatta yıllarca sürdü gitti bu. Çok sevmiştim oysa ki. Kavuşamadan kaybettim seni. Nerde olduğunu biliyordum ama kendime söyleyemiyordum. Bir gün ansızın bizi bırakmanı kalbim kaldırmıyordu. Nasıl olurdu? Koskoca ülkeyi kuran Atatürk bir çığlık bile atamadan gözden kayboldu.

O günden beri biz gençler senin çığlığını olduk. Söyleyemediğin sözler , ağızdaki dil olduk. Öyle bir dil olduk ki hiç bir ülkede eşi benzeri olmayan bir dil. Adı , sanı olmayan ama ömürlük bir dil olduk .

Biz bir olduk. Yılmadık 80 milyonu aş-tık. Kocaman ülke olduk. Sen bilirsin Atam ama biz TÜRKİYE olduk. İlk attığın adımların sesi olduk, dili olduk. Her güne umutla doğan güneş olduk.

Yıllar önce attığın bir adımın bizim hayatımızı değiştirdi. Ben bu adıma "gecikmiş adaletin ayak sesleri " derim o günden beri. Atam , sana söyleyeceğim bir kaç sözlerim daha vardır. Tarihteki tozlu rafların temiz yanısın. Sen benim umut dolu , aydınlık yarınlarımsın. Seninle aynı yolda yürüyorum ben. Ben seni göremem. Beni gör sen. İsmim Sude Selin , soyadım KAYA . Bir Atatürklü doğdum ona layık yaşarım. Bitmeyen sözcüklerin sonuna geldim ama kalem biter, sayfalar biter, sana olan özlemim asla bitmez.

SUDE SELİN KAYA

ASRİN MÜDAFAASI

Karanlığın geceye doydugu vakitlerde asrın sahitliğinde bir güneş doğdu 19Mayıs'ta Samsun'un dağlarında. Tan yerinde toprak olmuş bedenler selamladılar güneşi. Hüsrana yağmur misali bastırmışken yüreklere, ufuk aydınlandı onun gök gözlerinde. Umut önceli gölgenin yerini almışken karanlığı yırtan özgürlüğün adı Kurtuluş oldu.

Gençlik onun için yenilik demektir. Körelmiş fikirlere karşı duruştu, vaat edilen günlerin hakkının verildiği namusla yazılan tarihin mirasçısı, geleceğin teminatıydı. Bu sebeple armağan edildi kurtuluşun temel. Mahşer huzura usul usul damladığında dahi varlığımızın yegâne temeli şudur ki mabet uğruna şehit düşen neferlerimizin her birinin ak alını sancağımızın hilalinde parlamaktayken emaneti ilelebet muhafaza ve müdafaa etmek bizim vazifemizdir.

19Mayıs buram buram Anadolu'dur. Kederi değiştiren kaderin ince çizgisidir. Her solukta kudret ile yükselmek, her doğan güneşle yeniden dirilmektir. Aziz Atam sükût içinde uyuyunuz. Kara toprağa akıttığınız kanınız ak geleceğimizin namusudur. Göz yaşlarını kendi elleri ile silen bu millet, gök kubbe mabede kavuşuncaya dek yine bu topraklarda yeni nesillerinin yazdığı tarihini okuyacaktır.

Hilal Deniz AKÇURA 10/C

MUSTAFA KEMALLER

Boynuna zincir vurularak himaye altına alınmak istenen Türk milletinin bağımsızlık meşalesinin tutuşturulduğu gündür 19 Mayıs. Bu meşalenin yanması için gereken kıvılcımı ateşleyen Atatürk, meşaleyi elden ele Anadolu'ya getiren ise nenelerimiz, dedelerimiz, Kara Fatmalar, Seyit Onbaşılar, Nene Hatunlardır.

Kadını, erkeği, genci, yaşlısı demeden vatan aşkıyla yanıp tutuşan binlerce gönlün tek yürek ve yumruk olduğu gündür 19 Mayıs. Milletten yeniden dirilişinin fitili, küllerinden yeniden doğuşunun sembolüdür. 19 Mayıs güneşidir bağımsızlık yolunda atılan adımların önünü aydınlatan... 19 Mayıs ruhudur Türk milletinin yeniden şahlanışını sağlayan...

Türk milletini lekelemek isteyen kara bulutların Mustafa Kemal'in Samsun'a ayak basmasıyla dağılışı, binlerce Mustafa Kemal'in umut rüzgârı olup Samsun kıyısından esişi, bağımsızlık tohumlarının vatan toprağına serpilmesidir

19 Mayıs.

Türk gençliği olarak bize emanet edilen cumhuriyeti canımız pahasına koruyacağımıza, 19 Mayıs güneşinin aydınlattığı bağımsızlık yolunda başımız eğilmeden kalem tutan bileklerimiz bükülmeden durmadan yürüyeceğimize, her zaman ve her yerde devrim ve ilkelerin yılmaz bekçileri olacağımıza namus ve şerefimiz üstüne yemin ederiz. Muhtaç olduğumuz kudret, damarlarımızdaki asil kanda mevcuttur! Biz Mustafa Kemal'in askeri olmaya değil, binlerce Mustafa Kemal olmaya geldik.

Yaşasın bağımsızlık, yaşasın cumhuriyet, yaşasın kurtuluş meşalesini ellerinde taşıyacak, nazlı hilali ilelebet gök kubbede dalgalandıracak binlerce genç Mustafa Kemaller.

İLAY GÜVENÇ/11C

MİLLİ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI

SAMSUN'A GİDERSENİZ...

Yolunuz Samsun'a düşerse, 1919 anısına şehirde yapılan düzenlemeleri görmelisiniz.

SAMSUN LİMANI

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, Kurtuluş Mücadelesini başlatmak üzere 18 arkadaşıyla birlikte 19 Mayıs 1919 sabahı Samsun'a ayak bastığı iskeledir. Yüreği vatan sevgisi ile dolu bir avuç yiğidin bu kutsal yürüyüşünün başlangıcına tanıklık eden bu tarihi iskele aslına benzer şekilde yeniden yapıldı. Böylece Türk Ulusunun yeniden doğuşu olan 19 Mayıs 1919 sabahı

ölümsüzleştirilmiş oldu. Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının iskeleye çıkışları ve onu karşılamaya giden Samsun halkı, balmumu tekniği ile birebir ölçülerde özel olarak heykelleştirildi. Kurtuluş Yolunu gezerken Kurtuluş Savaşımızın başlangıç anına da tanıklık etmiş olacaksınız. (Kaynak: Samsun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü)

KURTULUŞ YOLU

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Milli Mücadeleyi başlatmak için Bandırma Vapuru ile Samsun'a gelişinin ardından, Amasya'ya gidişinde kullandığı 98 kilometrelik 'Kurtuluş Yolu'nun o dönemin ruhuna uygun hale getirilmesi için başlatılan çalışmalarda sona gelindi. Projenin 1919'un 100'üncü yılı olan 19 Mayıs 2019'da tamamlanmış olacak.

Samsun, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün silah arkadaşlarıyla birlikte Kurtuluş Savaşı'nı başlatmak üzere kente gelişinin 100'üncü yıl dönümü olan 19 Mayıs 2019'a hazırlanıyor. Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından başlatılan çalışma ile Atatürk'ün Bandırma Vapuru ile Samsun'a gelişinin ardından milli mücadeleyi başlatmak için ilk olarak 25 Mayıs 1919'da Havza İlçesi'ne, ardından da 12 Haziran 1919'da Amasya'ya ulaştığı güzergah için 4 yıl önce proje hazırlandı.

Atatürk'ün kurtuluş ateşini yakmak için Samsun kent merkezinden Amasya'nın Suluova İlçesi'ne kadar gittiği 98 kilometrelik 'Kurtuluş Yolu'nun 98 yıl önceki ruha uygun hale getirilmesi için çalışma yapıldı. Osmanlı arşivlerin-

deki belgelerden ve 1957 yılına ait karayollarını gösteren haritalardan yararlanarak yapılan çalışmalar sonucunda 'Kurtuluş Yolu'nun orijinal güzergahı belirlendi.

Orijinal yolun korunması, güzergahın o dönemin koşullarına uygun hale getirilmesi için projeler hazırlandı. Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından 'Kurtuluş Yolu' için başlatılan çalışmalarda sona gelindi. Yol, 19 Mayıs 1919'un 100 yıl dönümüne hazır olacak.

MİLLİ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI

100. YIL FUTBOL TURNUVASINDA ŞAMPİYON BELLİ OLDU

Atatürk'ün Samsun'a çıkışının 100. yılında okulumuzda düzenlenen '100. Yıl Futbol Müsabakaları' tamamlandı. Şampiyon **ABİDİNSPOR...**

19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı etkinlikleri çerçevesinde okulumuzda düzenlenen 100. Yıl Futbol Turnuvası sonuçlandı. Okulumuzun Yeni suni halı sahasında gerçekleştirilen şampiyon Abidin Spor olurken

timini öğretmenimiz Hüseyin Sözeri organizasyonunda gerçekleştirdi. Hakemler matematik öğretmenimiz Recep Tural ve Edebiyat öğretmenimiz Ersan Özen'di. Dostluk Çerçevesinde geçen maçlarda şampiyon Abidin Spor olurken

ikinci Börtüspor üçüncü ise FC spor oldu. Arkadaşlarımızı bu anlamlı tarihte yaptıkları centilmence mücadelelerden dolayı tebrik ediyoruz

Şampiyon takımlarımız kupalarını okul müdürümüz Sayın Cemal Korkut'un elinden aldı. Sahadaki rekabet ne düzeyde olursa olsun

verilen fotoğraf Vahit Tuna Anadolu Lisesi öğrencileri Vahit Tuna öğrencisi olmanın birliğini sergilediler.

BANDIRMA VAPURU

Resim öğretmenlerimiz kutlama ve anma günlerine damga vurmaya devam ediyorlar. 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı etkinlikleri çerçevesinde, öğretmenimiz Fatma Münevver

Akyol Bandırma Vapurunun bir maketini yaptı. Kendisine öğrenci arkadaşlarımız adına bu duyarlılığı yaşattığı için teşekkür ediyoruz.

BİR GEMİ YANAŞTI SAMSUN'A / Cahit Kulebi

Bir gemi yanaştı Samsun'a sabaha karşı
Selam durdu kayağı, çaparası takası
Selam durdu tayfası

Bir duman tüterdi bu geminin bacasından
Bir duman
bir duman değil bu
uçup giden kaygıları memleketimin.

Samsun limanına bu gemiden atılan demir değil
Sarılan ana yurda Kemal Paşa'nın kollarıydı

Selam vererek Anadolu çocuklarına
Çıkarken yüce komutan
Karadeniz'in halini bir görmeliydi

Kalktı ayağa ardı sıra baktı dalgalar
Kalktı takalar
İzin verseydi Kemal Paşa
Ardından gürleyip giderlerdi
Erzurum'a kadar

MİLLİ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI

Ey Türk Gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyeti'ni, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek, dahili ve harici bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaıt bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr-ü zaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk İstiklâl ve Cumhuriyeti'ni kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur! (1927)

GENÇLİĞİN ATA'YA CEVABI

“Ey ölümsüz Atam! Birinci vazifem, Türk bağımsızlığımı, Türk cumhuriyetini, sonsuza kadar korumak ve savunmaktır.

Varlığımın ve geleceğimin yegâne temeli budur. Bu temel, benim en kıymetli hazinemdir. Gelecekte beni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, içeride ve dışarıda kötülüğümü isteyecekler olacaktır. Bir gün, bağımsızlık ve cumhuriyeti korumak mecburiyetine düşersem, göreve atılmak için, içinde bulunacağım durumun imkân ve şartlarını düşünmeyeceğim! Bu imkân ve şartlar müsait olmayan bir durumda karşıma çıkabilir. Bağımsızlık ve cumhuriyetime kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin temsilcisi olabilirler. Zorla ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi fiilen işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şartlardan daha elem verici ve daha kötü olmak üzere, memleketin içerisinde, iktidara sahip olanlar ihmal, sapma ve hainlik içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri kendi menfaatlerini, ülkeyi ele geçirmiş olan düşmanların siyasi emelleriyle birleştirebilirler. Millet, fakirlik ve sıkıntılar içinde harap ve bitkin düşmüş olabilir.

Ey Türk'ün ölümsüz Atası! İşte bu haller ve şartlar içinde dahi, vazifem; Türk bağımsızlık ve cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğum kudret, damarlarımdaki asil kanda mevcuttur!”

MİLLİ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI

MİLLİ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI

MİLLİ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI